

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3393/2021
14.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., чији је пуномоћник Иван Ћаловић, адвокат из ..., против тужене Општа болница у Чачку, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Краљеву, ради поништаја решења о отказу, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2663/20 од 30.07.2021. године, у седници одржаној 14.12.2022. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2663/20 од 30.07.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку П1 252/19 од 05.02.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи, као незаконито, решење тужене о отказу уговора о раду број .../... од 20.05.2019. године, што је тужена дужна да призна и трпи. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да га врати на рад и да му се признају сва права из радног односа, што је тужена дужна да призна и трпи. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2663/20 од 30.07.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена је првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу на неодређено време код тужене од 2012. године, да је на основу Уговора о раду од 30.11.2016. године распоређен на послове ... на Одељењу ..., да у опис посла тужиоца спада нега пацијената, давање лекова, подела терапије и збрињавање пацијената. Спорним решењем тужене од 20.05.2019. године тужиоцу је отказан уговор о раду, због повреде радне обавезе из члана 179. став 5. Закона о раду и члана 5. став 1. тачка 5. Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности запослених у Општој болници Чачак од 07.10.2016. године и то: незаконито располагање средствима поверним запосленом за извршавање радних задатака и других обавеза. Утврђено је да је тужена 11.02.2019. године обавештена од ПУ Чачак, Одељење криминалистичке полиције, Група за борбу против дрога, да је приликом контроле возила тужиоца пронађено и то: две ампуле морфијума, две ампуле аналгина, две ампуле новалгетола и три ампуле адреналина, те да је утврђено да се број на ампулама поклапа са рачуном о требовању морфијума од стране тужене, након чега је покренут, вођен и окончан дисциплински поступак против тужиоца, као и да је у току дисциплинског поступка признао да је са Одељења узео две ампуле морфијума, тачније код два пацијента је злоупотребио своја овлашћења која има као ... у смислу давања морфијума као лека. Доношењу спорног решења претходило је писано упозорење на које је тужилац доставио писано изјашњење 18.04.2019. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили одредбе члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...95/18) и члана 5. став 1. тачка 5. Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности запослених у Општој болници Чачак од 07.10.2016. године када су одбили захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду од 20.05.2019. године и за враћање на рад, правилно закључивши да је решење донето на основу законито спроведене процедуре у смислу одредбе члана 184 став 1. Закона о раду.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...13/17), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду.

Одредбом члана 5. став 1. тачка 5. Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности запослених у Општој болници Чачак од 07.10.2016. године предвиђено је да послодавац може да откаже уговор запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то незаконито располагање средствима повереним запосленом за извршавање радних и других обавеза.

Сагласно наведеном, неопходан услов за постојање отказног разлога због повреде радне обавезе је кривица запосленог за предузету противправну радњу која представља биће повреде радне обавезе. У конкретном случају, утврђено је да је тужена 11.02.2019. године обавештена од ПУ Чачак, Одељење криминалистичке полиције, Група за борбу против дрога, да је приликом контроле возила тужиоца пронађено и то: две ампуле морфијума, две ампуле аналгина, две ампуле новалгетола и три ампуле адреналина, те да се број на ампулама поклапа са рачуном о требовању морфијума од стране тужене, да је против тужиоца вођен и окончан дисциплински поступак, да је у току дисциплинског поступка признао да је са Одељења узео две ампуле морфијума, тачније код два пацијента је злоупотребио своја овлашћења која

има као ... у смислу давања морфијума као лека, а што произилази и из исказа сведока саслушаних у току овог поступка. Имајући у виду наведено, а код утврђеног чињеничног стања, следи да код тужиоца постоји кривица која потврђује отказни разлог, то је по оцени Врховног касационог суда правилан закључак нижестепених судова да су се у радњама тужиоца стекла обележја повреде радне обавезе утврђене чланом 5. став 1. тачка 5. Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности запослених у Општој болници Чачак од 07.10.2016. године, чиме је образован отказни разлог из члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду. Имајући у виду наведено правилно су нижестепени судови применили материјално право када су оценили да је тужбени захтев тужиоца неоснован, те да је решење о отказу уговора о раду правилно и законито. Пре отказа уговора о раду, тужена је тужиоца писаним путем упозорила на постојање разлога за отказ, у складу са обавезом из члана 180. Закона о раду. Како је тужиоцу законито престао радни однос, то нема основа да тужилац буде враћен на рад код туженог у смислу члана 191. Закона о раду.

Неосновани су ревизијски наводи којима се указује да је повреда радне обавезе требала бити квалификована применом одредбе члана 5. став 1. тачка 2. Правилника будући да се тужилац неовлашћено послужио спорним стварима, те да таквим поступањем није промењена супстанца истих, због чега се не може говорити о располагању. Наиме, право располагања у ширем смислу није само овлашћење располагања, како би то из назива тог права следило, него је и овлашћење коришћења ствари у складу са наменом и природом ствари и у границама одређеним законом. Предмет послуге може бити само непотрошна ствар што у конкретном случају није ситуација будући да су у питању ампуле морфијума које су по природи потрошна ствар. Како наведени лек има рестриктивни режим издавања и подлеже контроли приликом требовања и апликовања, а као такав доступан је медицинским техничарима за извршавање радних задатака, то код утврђеног чињеничног стања да је тужилац незаконито располагао средствима повереним му за извршавање радних и других обавеза, а која су му од стране ПУ Чачак одузета, то у конкретном случају није у питању неовлашћена послуга прописана одредбом члана 5. став 1. тачка 2 наведеног Правилника.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић